

Kérjük, hogy adatait olvashatóan adja meg, nevét és neptunkódját minden lapra írja rá!

Név:

Gyakorlatvezető neve:

Neptunkód:

Előadó neve:

1. feladat	2. feladat	3. feladat	4. feladat	5. feladat	Σ	Jegy

A válaszokat indokolja, ahol lehet!

Az indoklás nélküli válaszokat találgatásnak tekintjük.

1. Feladat: Az $F(1)$ diszkrét memóriátlan forrás négy szimbólumát (**a, b, c, d**) rendre a $3/4, 1/8, 1/16, 1/16$ valószínűségekkel szolgáltatja.

a) Alkotható-e olyan egyértelműen megfejhető kód, amelynek szóhosszai rendre 1, 2, 2, 3? (3p)

b) Alkotható-e olyan egyértelműen megfejhető kód, amelynek szóhosszai rendre 1, 2, 3, 3? (3p)

c) Tekintsük az $F(1)$ forrás szolgáltatott, 10000 elemű szimbólumsorozatokat! Barátunk azt állítja, kitalált egy olyan kódolást, amely majdnem minden ilyen sorozatot (a jellegzetes sorozatokat) kb. 12000 bit felhasználásával egyértelműen megfejthető módon meg tud jeleníteni. Vizsgálja meg, valóban létezhet-e ilyen kód! (5p)

d) Tördelje szimbólumhármásokra az $F(1)$ forrás szolgáltatott **aabbcdaccdabdacdbbbcdac** sorozatot! Legyenek az $F(3)$ forrás szimbólumai az $F(1)$ szolgáltatott szimbólumhármások! Határozza meg az $F(3)$ forrás entrópiáját! (4p)

e) Az $F(3)$ forrás Shannon kódjában hány bites az **aab** elemet megjelenítő kódszó? Azonos-e ez a kódszó a **baa** elemet megjelenítő kódszóval? (5p)

2. Feladat: Egy valós értékű jel a 11 kHz és a 19 kHz közötti sávon kívül nem tartalmaz komponenseket. Ezt a jelet digitalizáljuk, hogy egy digitális jelfeldolgozó processzorral további műveleteket végezzünk rajta, majd a jelet mintáiból visszaállítjuk.

a) Mi az a legkisebb mintavételi frekvencia, amelynél még biztosítható a jel tökéletes visszaállítása? (10 pont)

b) Adja meg a kvantálási jel zaj viszonyt, ha a mintavételezett jelet egy hat bites kvantálóval kvantáljuk (10 pont)

3. Feladat:

a) Adja meg ill. vezesse le az eredő zajhőmérsékletét az alábbi ábrán jelölt 2 db kaszkád erősítő esetén! (10p)

b) Erősítő és csillapító sorba kapcsolásakor melyik elrendezés a jobb? Mind a két variációnál vezesse le az eredő zajtényezőt! (10p)

4. Feladat: A ξ valós folyamat $2 \text{ V}^2/\text{kHz}$ spektrális sűrűségű, zérus várható értékű fehér zajból keletkezik 1 kHz határfrekvenciájú ideális (tökéletes) aluláteresztő szűrővel.

a) Határozza meg ξ várható értékét a $t_1 = 2 \text{ ms}$ időpillanatban! (4 pont)

b) Határozza meg az $L_\xi(t_2, t_3)$ autókorrelációs függvényt, ha $t_2 = 3 \text{ ms}$ és $t_3 = 3.75 \text{ ms}$! (Fehér zaj esetén: $N_0 = B \cdot s$) (9 pont)

c) Milyen folyamatokat nevezünk stacionárius ill. ergodikus folyamatoknak? Mondja ki a definíciókat! (7pont)

5. Feladat: Jelölje meg, hogy az alábbi állítások illetve kérdésekre adott válaszok közül melyek igazak és melyek hamisak! Egy kérdéshez több helyes válasz is tartozhat. A jelöletlen sorokat hibásnak tekintjük. (2 - 2 pont)

<u>Igaz</u>	<u>Hamis</u>	
☐	☐	1. Sztochasztikus jelek autokorrelációs függvénye
☐	☐	a. A spektrális sűrűségfüggvény Fourier-transzformáltja
☐	☐	b. Gyengén stacionárius jeleknél csak egy paramétere van
☐	☐	c. Valós jelek esetén páros függvény
☐	☐	2. Gyengén stacionárius sztochasztikus jel
☐	☐	a. A várható értéke állandó.
☐	☐	b. Lehet erősen stacionárius is.
☐	☐	c. Nem lehet ergodikus.
☐	☐	3. Kraft egyenlőség
☐	☐	a. Változó szóhosszúságú kódokra alkalmazzuk.
☐	☐	b. Az egyértelműen dekódolható kódokra kell, hogy teljesüljön.
☐	☐	a) c. Azonos állandó kódszóhossznál a minimális kódszóhosszt jelöli ki.
☐	☐	4. Láthatósági függvény
☐	☐	a. Értéke a látható fény frekvenciatartományának középső harmadában nagyobb.
☐	☐	b. Értéke a látható fény frekvenciatartományának alsó harmadában nagyobb.
☐	☐	c. Értéke a látható fény frekvenciatartományának felső harmadában nagyobb.
☐	☐	5. A többutas terjedés
☐	☐	a. A vezetékes kommunikációnál dominál.
☐	☐	b. A többszörös reflexió következménye.
☐	☐	c. Időinvariáns lineáris torzítás.
☐	☐	6. Antenna hatásos felülete
☐	☐	a. Ha növekszik, akkor a szakaszcsillapítás csökken.
☐	☐	b. Ha növekszik, akkor az antenna nyereség csökken.
☐	☐	c. Nem függ az antenna alakjától, csak a geometriai felületétől.
☐	☐	7. Interferenciazóna
☐	☐	a. A zónán belül nincs teljes kioltás.
☐	☐	b. Ha nagyobb nyereségű antennát használunk, akkor nagyobb lesz.
☐	☐	c. Nincs összefüggésben az alkalmazott átviteli frekvenciával.
☐	☐	8. Zajtényező
☐	☐	a. Minimális értéke 1.
☐	☐	b. Arányos az adott eszköz hőmérsékletével.
☐	☐	c. Passzív csillapító zajtényezője független az antenna hőmérsékletétől.
☐	☐	9. Refrakció
☐	☐	a. Az elektromágneses hullámok elhajlása.
☐	☐	b. Az elektromágneses hullámok visszaverődése.
☐	☐	c. Az elektromágneses hullámok szóródása.
☐	☐	10. Digitális képátvitel
☐	☐	a. 100 lépésben kvantáljuk a fekete-fehér képeket.
☐	☐	b. A színinformáció nagyobb sávszélességet igényel, mint a fekete-fehér kép átvitele.
☐	☐	c. A színes kép átvitele több mint 1Gbit/sec adatátviteli sebességet igényel.

a) Az entrópia mindig nagyobb, mint a várható kódszóhossz.

b) Az entrópia mindig kisebb, mint a várható kódszóhossz.

c) Az entrópia olykor egyenlő a várható kódszóhosszal.